

Förra året vräktes 124 barn från sina hem i Malmö, och hittills i år har ytterligare 22 barn vräkts tillsammans med sina familjer. Sydsvenskan har under två dagar följt familjen Jansson som levt utan hem i nästan nio månader.

Text:
Mikael Funke
mikael.funke@sydsvenskan.se

Foto:
Åsa Wallin
asa.wallin@sydsvenskan.se

De glömda barnen har inget hem

MALMÖ. I ett litet rum i en källare under ett trevåningshus dukar 17-åriga Rasmus fram frukost till sin familj. Det blir fil och flingor och frallor med kaviar. Här finns ett pentry med diskbänk, en kokplatta och mikrovågsugn.

– Vi sover här ibland när ingen annan kan ta emot oss. Men det är helt okej – våra madrasser är tjocka så man slår inte genom golvet precis, säger Rasmus och kikar upp under rufsiga hårlockar.

Det är torsdag, klockan är 8.24 och familjen Jansson har precis vaknat. De fyra madrasserna som legat ihop som en jättesäng på golvet viks ihop och spåren av att någon ens varit där röjs undan.

Om dagarna används utrymmet som fikarum av ett företag, så familjen måste snart ge sig iväg.

– Det har varit en rätt så rörig vecka. Lillebrorsan har sovit flera nätter hemma hos en bekant till mamma, sen har jag sovit några nätter hos kompisar, säger Rasmus.

– Det är inte det bästa att bo hemma hos kompisar hela tiden. De har ju också ett eget liv, det är ofta man känner att man är påträngande. Jag märker ju att de tycker att det är jobbigt att man kommer till dem och bor.

Hur märker du att de tycker det?

– På sättet de är mot mig. Man märker ibland på tonen att det är någonting. De kan säga: "Åh, kommer du nu igen?"

För två år sen bodde familjen i en fyra vid Värnhem, men efter

att de dragit på sig enorma skulder kunde de inte längre betala hyran.

– Min pappa dog förra året, samtidigt som jag och min man funderade på att skiljas, berättar Rasmus mamma Eva.

– Jag blev deprimerad och det kändes som att alla lutade sig mot mig. Alla tre barnen är diagnostiserade med adhd. Jag orkade inte mer, det sa bara stopp. Jag knäcktes och började spela på Jack Vegas-automater. Det bara fortsatte och till slut satt jag och spelade upp hyrespengarna på Casino Cosmopol, berättar Eva.

Men vad trodde du egentligen skulle hända om du bara struntade i att betala hyran?

– Jag tänkte inte, allt var för jobbigt för att se konsekvenserna. Spelandet blev mitt sätt att fly från alltihop, säger hon.

Onsdagen den 14:e november förra året vräktes familjen. De magasinerade sina saker och

började flytta runt mellan bekanta. I dag har de varit utan bostad i snart nio månader.

– Jag har märkt att mitt humör har förändrats och jag känner att jag har blivit mer deppig, säger Rasmus och tittar ner i bordet.

– Jag vill ha någonstans att bo och ibland känner jag att jag fixar inte det här. Jag har börjat känna mig trött och vill bara ligga och dega och hoppas på att någonting ska hända, säger han.

Hans Swärd är professor i socialt arbete vid Lunds Universitet. Han och kollegan Gunvor Andersson har tillsammans drivit ett forskningsprojekt där de un-

Rasmus och Hampus har lämnat en rörig vecka bakom sig. De har båda bott hos flera bekanta de senaste dagarna.

"Jag har börjat känna mig trött och vill bara ligga och dega och hoppas på att någonting ska hända", säger Rasmus.

Bröderna Rasmus och Hampus bor ofta i ett fikarum i en källare under ett trevåningshus. Här firade de jul tillsammans. Över hela källarfönstret har de tejpats kartonger för att ingen ska upptäcka att de bor här.

der ett år har följt trettio hemlösa barnfamiljer i Malmö.

– Barnen befinner sig i en slags väntrumssituation. De går och väntar på att allt ska ordna sig. Situationen börjar till slut präglade deras sätt att tänka, säger han.

– De blir deprimerade, de drar

sig undan och kan få psykiska problem i förlängningen. Det är värst för tonårsbarnen som ofta upplever en stor osäkerhet.

I intervjuerna med barnen har Hans Swärd fått höra många berättelser. De familjer som blir vräkta har ofta dålig ekonomi och svaga nätverk. Vissa av barn-

nen tar på sig skulden för det som inträffat och en del börjar skulka. Men det är inte sällsynt att barnen gör tvärtom och blir duktigare i skolan och tar mer ansvar för familjen.

Det har blivit fredag, klockan är 11.45 och vi möts i en trång

I nästan nio månader har familjen Jansson flyttat runt bland vänner och bekanta. När ingen av dem kan ta emot bor de här nere – i en källare i ett bostadshus. För att få tiden att gå brukar de spela kort eller yatzy.

tvåa. Igår tog pappa Peter med sig hela familjen till sin exfru skolka. Men det är inte sällsynt att barnen gör tvärtom och blir duktigare i skolan och tar mer ansvar för familjen.

Pappa Peter har just stuckit iväg till jobbet, men mamma Eva, Rasmus och hans 14-åriga lillebror Hampus sitter och flamsar i soffan till tv:n som står och

går i bakgrunden. De pratar om igår kväll när hela familjen låg i soffor och sängar utspridda över hela vardagsrummet.

– Vi låg och sjöng hela kvällen. Först var det Elvis, sen sjöng vi den där låten "I've been looking for freedom", säger Rasmus med fnitter i rösten.

– Sen sjöng vi Dileva. Det är pappas hatlåt, säger Hampus och skrattar under sin svarta keps.

– De bor här ibland, det blir ju trångt och så, men det är okej, säger Peters exfru som bor här med sin nioårige son. I dag ska familjen åka till Hör-

FAKTA

Här finns de hemlösa barnen

De flesta barn i hemlösa familjer bor på campingplatser, vandrarhem och hotell. Den näst största kategorin bor inneboende hos släktingar och vänner. Det konstaterar Hans Swärd, professor i socialt arbete vid Lunds Universitet i ett forskningsprojekt där han har följt trettio vräkta barnfamiljer i Södra innerstaden och i Rosengård. Resten bor i baracker, flyttar runt, på kriscentrum eller kvinno-boenden. Många barn flyttar också in till sin andra förälder som kanske har en fast bostad.

Lomma Camping tar ofta emot barnfamiljer som har blivit vräkta.

– Vi har haft två tre familjer i år. De brukar stanna i ett par månader innan de försvinner. Ibland betalar socialen för dem, senast placerade socialen i Rosengård en familj här för 850 kronor natten, säger Hugo Ivarsson på Lomma Camping.

– Men då får de en egen 33 kvadratmeter stor villavagn att bo i. Det låter litet men vagnarna är väldigt bra planerade, säger han.

Tackade nej till lägenhet

►För fyra år sen tog familjen Jansson sig an en 18-årig pojke med Aspergers syndrom. Familjen tyckte att pojken inte kunde bo hemma eftersom hans mamma inte kunde ta hand om honom. De har under en längre tid tänkt att de ska adoptera pojken.

Efter att familjen vräktes i november förra året erbjöds de en lägenhet i Bellevue av socialförvaltningen. Villkoren var då att

mamma Eva skulle börja en behandling mot sitt spelmissbruk och att pojken som i dag är 22 år skulle lämna familjen.

Eva går nu i behandling, men har vägrat att ge upp pojken och har ställt som krav att han ska få flytta med till lägenheten i Bellevue. Men Eva och socialförvaltningen är fortfarande oense och familjen har nu flyttat runt utan bostad i snart nio månader.

by för att bo hos några andra bekanta över helgen. I hallen står mamma Eva och plockar ihop väskor, plastpåsar och rygg-säckar.

– Jag är glad att jag lyckats hålla kvar dem i skolan i alla fall, de har svårt för skolan redan från början med deras handikapp, men nu går det bra för pojkarna, säger hon.

Bussen lämnar Södervärn och tar sikte mot Hörby. Längst bak har Hampus bänkat sig med sitt Game Boy. Han spelar Tetris och den ryska melodin studsar glatt mellan sätena.

– Det är jobbigt att flytta runt så här, det skulle vara roligare att ha en riktig lägenhet, säger Hampus utan att lyfta blicken från sitt Game Boy.

Vad är det du saknar mest? – Ett eget rum, och att vara uppe längre om kvällarna och att ta hem kompisar.

Vad säger dina kompisar om att du inte bor i en riktig lägenhet?

– Jag har inte berättat det för dem.

Vad tror du de skulle säga om du berättade?

– Att jag är kons-

ting som inte har någonstans att bo, det skulle bli skämmigt.

Är du mycket hemma hos kompisar och hälsar på?

– Nä, Jag har inte lust och tid till det så mycket.

Varför inte det då?

– För att vi hela tiden måste röra på oss.

brukar de undra varför, men då säger jag bara att jag inte kan.

Vad tycker du om att det är så då?

– Det är jobbigt, för att om man har sagt nej en gång så kanske de inte vill fråga om vi ska göra någonting igen.

Samtidigt som Hampus slår sitt high score i Tetris rullar bussen in på torget i Hörby. Allt är tyst och stilla.

– Jag hoppas verkligen att det löser sig snart, säger Hampus innan vi skiljs åt. Familjen kånkar vidare över Gamla torget i Hörby och ännu en natt väntar dem i en annan persons lägenhet.

Malmö är en av de städer som har flest barn som drabbats när deras föräldrar har vräkts, enligt statistik från kronofogden. Hittills i år har 22 barn vräkts från sina hem i Malmö.

– Det vi märkte under vår forskning var att myndigheterna inte ens pratade med barnen,

säger Hans Swärd, professor på Lunds Universitet.

– Barnen är helt enkelt väldigt lågt prioriterade, säger han.

På Sociala resursförvaltningen har samordningsansvaret för sociala frågor inom kommunen har man ingen koll på hur många barn som idag saknar ett ordentligt hem.

– Vi vet helt enkelt inte var de barnen finns idag, säger Eva Johnsson, biträdande chef för Sociala resursförvaltningen.

►Namnen är fingerade.